

Evaluatie 2014 en consequenties jaarprogramma 2015

BESPROKEN IN BESTUUR 20-01-2015

Missie

Voor een mooi en groen Zeist en aantoonbaar invloed van burgers

Motto

Vroegtijdig en samen met andere organisaties meer invloed krijgen op het gemeentebestuur door informatievoorziening en burgerparticipatie.

Prioriteiten

Minimum activiteiten

- ⇒ het informeren van burgers en het onderhouden van het eigen netwerk.
- ⇒ Het verbeteren van de gemeentelijke voorlichting; vroegtijdige, objectieve en volledige voorlichting over projecten en afspraken is een voorwaarde om Zeistenaren te laten meedenken over hun eigen buurten en over gemeentelijke plannen.

Mogelijke overige activiteiten

- ⇒ Uitvoeren van de denktankfunctie voor de samenwerkende groepen.
- ⇒ Beïnvloeding van het beleid van de gemeente en andere organisaties; dit gebeurt door het geven van inspraakreacties en zienswijzen over nieuwe plannen en ondersteuning van andere groepen bij hun procedures.
- ⇒ Acties als voorbeeld voor een mooi en groen Zeist, zoals de Allegro Tuin.

Evaluatie 2014 en mogelijke actiepunten 2015

De evaluatie van 2013 en de daarvan afgeleide actiepunten 2014 is hierna geactualiseerd. Per onderwerp wordt eerst een evaluatie gegeven van 2014 en vervolgens worden de mogelijke actiepunten voor het jaarprogramma 2015 aangegeven. Het bestuur kiest daaruit in 2015 de activiteiten die een meerwaarde hebben en die prioriteit krijgen. Daarbij gelden als belangrijkste keuzecriteria:

- ⇒ De relatie met de statuten, de vastgestelde strategie, de bovengenoemde prioriteiten en de canon.
- ⇒ De precedentwerking van de activiteiten en het belang van buurt overstijgende zaken voor de lange termijn.
- ⇒ De kosten – baten analyse: de beschikbare tijd, inzet en geld versus de verwachte kansrijke effecten.

1 Organisatie

1a Bestuur

Evaluatie bestuur 2014

- ✓ Het bestuur was ook het zesde jaar met de vele activiteiten zwaar belast. Dit mede door onderbezetting van het bestuur door 2 vacatures ten opzichte van de volledige bezetting met vijf leden. Wel bleven de vroegere voorzitter en secretaris de voorbereiding van het Platform verzorgen. Ook ondersteunde de bestuursadviseur (ex secretaris) intensief het bestuur. De taakbelasting is nog veel te onevenwichtig.
- ✓ De voorbereiding en uitvoering van de Allegro Tuin heeft veel tijd gekost waardoor andere activiteiten door de adviseur moesten worden uitgevoerd.

- ✓ Voor de donateursadministratie en de technische aspecten van de website heeft Piet van Driel werk verricht.
- ✓ De rol van personen vanuit Beter Zeist in adviesgroepen van de gemeente worden verhelderd ten opzichte die van het bestuur van de Stichting.

Mogelijke actiepunten bestuur 2015

- ⇒ Beter toepassen van de vastgestelde prioriteitstelling.
- ⇒ Nog meer betrekken van personen die deelactiviteiten uitvoeren, bijvoorbeeld ter ondersteuning van het bestuur en in werkgroepen; ook de ondersteuning van de Allegro Tuin overlaten aan een aparte werkgroep.
- ⇒ Een meer evenredige verdeling van taken doorvoeren.
- ⇒ Benoeming van nieuwe bestuursleden voor Zeist-Noord en voor de dorpen.
- ⇒ Opstellen van een rolverheldering waarbij het bestuur van Beter Zeist zijn eigen verantwoordelijkheid behoudt. Deze geldt bij inspraakreacties en zienswijzen van Beter Zeist over een uitgebracht werkgroep advies voor de gemeente, waaraan een persoon vanuit de Stichting een bijdrage heeft geleverd.

1b Platform

Evaluatie 2014

- ✓ Hoewel door andere activiteiten de samenstelling van het platform nogal wisselde bleef de uitwisseling van informatie en meningsvorming op peil.
- ✓ Themabijeenkomsten kunnen inhoudelijke meningsvorming en beleidsvoorbereiding goed ondersteunen. Dat bleek bijvoorbeeld bij het onderwerp gemeentefinanciën.
- ✓ Proactieve in plaats van reactieve participatie van buurtorganisaties is wenselijk maar blijft moeilijk; veel buurten komen meestal pas laat in actie bij problemen.
- ✓ De samenwerking met de lokale groene organisaties verloopt goed.

Mogelijke actiepunten 2015

- ⇒ Contact met buurtorganisaties versterken door persoonlijke contacten met bestuursleden.
- ⇒ Informatie-uitwisseling voortzetten via de huidige, maandelijkse Nieuwsflits, zo nodig aanvullend e-mails en tweets voor attentie op actueel nieuws.
- ⇒ Organiseren van enkele themabijeenkomsten met Zeister organisaties en raadsleden e.a. met inbreng van deskundige derden, waarbij de site en rapporten als informatiebron worden gebruikt.
- ⇒ Mogelijke onderwerpen voor de themabijeenkomsten: nieuwe zaakbehandeling bestuursrecht, verbeteren beleidsproces gemeente (2^e deel voorstel Raamwerk Burgerparticipatie), bomenbeleid en financiering daarvan, en wonen/bouwen in Zeist.

1c Donateurs

Evaluatie donateurs 2014

- ✓ Het aantal donateurs bleef gedurende het jaar ongeveer constant.
- ✓ De informatievoorziening aan de donateurs bleef op peil door de steeds geactualiseerde website.

Mogelijke actiepunten donateurs 2015

- ⇒ Overleg met organisaties die nog niet zijn aangesloten; instellingen en bedrijven die de doelstelling onderschrijven kunnen ook donateur of waarnemer worden, zoals ondernemersorganisaties en huurderorganisaties.
- ⇒ Activiteiten en voorlichting aanpassen aan doelgroepen; de voorlichting kan zo nodig ook via gerichte mails per wijk/buurt; dit vergt een aanvulling en uitsplitsing van de adressenbestanden.
- ⇒ Het selectief verspreiden van flyers aan belangstellenden bij bijeenkomsten en manifestaties.

1d Financiën

Evaluatie financiën 2014

- ✓ Financiële armslag voor activiteiten en voor publiciteit bleef gehandhaafd.
- ✓ Gemeente ondersteunde Beter Zeist financieel niet.
- ✓ Gezien de vele bijdragen in natura, menskracht en financieel behoefde voor de Allegro Tuin niet te worden ingeteerd op de reserves.

Mogelijke actiepunten financiën 2015

- ⇒ Voor projecten of activiteiten bijdragen of medewerking vragen van buurtorganisaties, al of niet in financiële vorm.
- ⇒ Per algemeen nut beogend project of activiteit zoals voor de Allegro Tuin worden zo nodig ook eenmalige bijdragen of medewerking gevraagd van derden. De onafhankelijkheid van de Stichting moet daarbij zijn gewaarborgd.

2 Resultaten en effecten van het functioneren van de stichting

Resultaten en effecten 2014

- ✓ De naamsbekendheid is verder vergroot bij burgers en de gemeente. De Allegro Tuin is daarbij van belang geweest en ook de website. De fracties, ambtenaren en beleidsinstanties kennen de stichting meer.
- ✓ Buurtgroepen en burgers kunnen via de website en bestuursleden informatie verkrijgen die elders - o.m. bij de gemeente - moeilijk toegankelijk is.
- ✓ Het officiële beleid op het gebied van RO gaat in de richting van de keuzen van Beter Zeist, zoals het matigen van de bouwambitie van de gemeente. Wel is bij nieuwe projecten nog steeds het beleid gericht op het zo veel mogelijk bouwen van woningen (appartementen) zoals bij de Zeister Warande.
- ✓ Er is aantoonbaar aandacht voor burgerparticipatie bij enkele trajecten van de gemeente en bij meer raadsleden. Een van de redenen is de weerstand van omwonenden bij nieuwe projecten.
- ✓ Beter Zeist heeft gepleit voor een inzicht in de bijdragen per onderwerp van raadsleden bij vergaderingen en stemmingen van de gemeenteraad. De Raadsgriffie heeft dit eind 2014 gerealiseerd. De link daartoe is op de site van Beter Zeist geplaatst.
- ✓ Het nog steeds tijdens vakantieperioden ter inzage leggen van conceptplannen is gekritiseerd. De gemeente zal nu wel zorgen voor een andere aanpak en heeft toegezegd daarover een raadsvoorstel in te dienen.
- ✓ Er is een raadsbrede ondersteuning van de Bomenbeheervisie; de financiële onderbouwing ontbreekt nog grotendeels. Beter Zeist heeft aangedrongen op het instellen en vullen van een speciaal bomenfonds voor de toekomstige vervanging van het openbaar groen.
- ✓ Directe opbrengsten liggen vooral in de buurten waarmee is samengewerkt. Duidelijk komt dit tot uitdrukking daar waar is geholpen bij inspraak en

- procedures zoals in Kerckebosch (aanpassing plan) en rond de Zeister Warande.
- ✓ Ondersteuning bij procedures heeft mede geholpen bij aanpassing van door burgerorganisaties gekritiseerde projecten, zoals bij het Centrumplan.
 - ✓ Ten behoeve van de raadsverkiezingen van 19 maart 2014 is een vergelijking gemaakt van de partijprogramma's. Deze vergelijking werd ter informatie aan de burgers verstrekt. Ook is een brief uitgegaan over wenselijke beleidspunten voor het coalitieakkoord, waaronder het behoud van het Sanatoriumbos.
 - ✓ Er is regelmatig contact met raadsfracties, collegeleden en ambtenaren, zodat ook vroegtijdig inbreng wordt geleverd aan de beleidsvoorbereiding en de politieke discussie. Dat gebeurde ook in het kader van de interactieve planvorming voor de Centrumvisie en het Bomenbeheerplan. En door het indienen van inspraakreacties en zienswijzen voor visies en plannen en rapporten. (Stationsgebied, Zeister Warande, Kerckebosch, Rekenkamer Rapport, Sanatoterrein).
 - ✓ Met ambtenaren werd een vervolgbijeenkomst gehouden over weerstandsvermogen en risicobeheersing van de gemeentefinanciën. Verder heeft Beter Zeist voorbeeldmatig de gemeentebegroting 2015 van commentaar voorzien. Wat de financiële risico's betreft zijn vragen gesteld over de betrouwbaarheid en de grondslag van de schatting van de financiële risico's voor tegenvallers. Ook deed Beter Zeist in november de raadsleden een drietal suggesties, namelijk over het gebruik van een woonlastenmeter, het doorvoeren van transparantie van overheidsuitgaven en het gebruik van compacter jaarstukken.

Mogelijke verbeterpunten resultaten en effecten 2015

- ⇒ Steeds blijven aangeven dat Beter Zeist geen politieke partij is. Hierop blijven hameren door consequent de aanduiding Stichting te gebruiken en geen afkortingen zoals SBZ te vermelden. Ook zorgen dat in alle uitgaande stukken ons motto wordt vermeld.
- ⇒ De gemeente is beleidsmatig nog te weinig gericht op de wensen van de burgergroeperingen. Zij ziet kritiek van burgerorganisaties, waaronder Beter Zeist, soms als een verkapte partijpolitieke actie. Telkens daarbij dus duidelijk maken wat de achtergrond van de acties is.
- ⇒ Projectontwikkelaars en semi-projectontwikkelaars, zoals zorginstellingen en woningcorporaties, hebben nog steeds een (oneigenlijk) grote invloed bij (interactieve) trajecten voor de voorbereiding van gemeentelijk beleid. Dus blijven aandringen op verbetering.
- ⇒ De gemeente probeert nog steeds de invloed van buurtorganisaties formeel te beperken door het stringent controleren op de ontvankelijkheid van zienswijzen, bezwaren en beroepen en op de delegatie van bevoegdheden van georganiseerde appellanten. Beperking van de mogelijkheid van burgerinvloed door een gebrek aan beschikbare informatie bij de balie, hoge kopiekosten aldaar en onvoldoende informatie op de gemeentelijke site moet worden aangepakt.
- ⇒ Ook blijft de gemeente selectief en willekeurig doorgaan met het voor inspraak uitnodigen van burgerorganisaties. Hierop steeds nadrukkelijk blijven wijzen.
- ⇒ De voorlichting van de gemeente is nog gericht op public relations voor de korte termijn in plaats van op het opbouwen van een tweezijdige communicatie met burgergroeperingen op basis van vertrouwen. In de mondelinge voorlichting wordt kritiek van organisaties zoals Beter Zeist en andere nog moeilijk geaccepteerd.

- ⇒ De beschikbaarheid van informatie over de haalbaarheid en consequenties van projecten is te beperkt; soms wordt relevante informatie al of niet bewust achtergehouden of onnodig langdurig geheim gehouden, zoals bij bestemmingsplannen, het gemeentehuis en andere projecten. De gemeente rekt daarbij haar mogelijkheden tot geheimhouding maximaal op. De nieuwe wet op dit terrein zal uitkomst moeten brengen.
- ⇒ Er is voor de burgers nog steeds gebrek aan betrouwbare en valide informatie over kengetallen van de achtereenvolgende gemeentebegrotingen en over toegankelijke, interpreteerbare beleidsgegevens van gemeentelijke thema's en projecten (ruimtelijke ordening, groen, infrastructuur etc.).

3 Strategie en invloed

Evaluatie strategie en invloed 2014

- ✓ De gemeenteraad zou in het kader van het dualiteitsprincipe meer tegenspel moeten bieden aan het College, dat in het algemeen de ambtelijke beleidsvoorstellen overneemt en verdedigt. Slechts een enkele maal is er in de raad sprake van een georganiseerde oppositie.
- ✓ De gemeente past selectief eigen voorkeuren toe wie wanneer mag meespreken bij voorbereiding van bepaalde plannen van de gemeente. Er is geen plan van aanpak of een raamwerk voor burgerparticipatie, maar een eigen ad hoc 'maatwerk per ontwikkeling'.
- ✓ Bij private voorbereiding van plannen wordt burgerparticipatie overgelaten aan de betrokken (project)ontwikkelaars. Deze beperken zich tot de formele inspraakprocedures na afloop van de planvoorbereiding. De gemeente stelt ten aanzien van burgerparticipatie en relevante beleidskaders nog steeds onvoldoende eisen aan initiatiefnemers van ontwikkelingen.
- ✓ De formele inspraak bij de gemeente wordt vaak gekenmerkt door te weinig echte dialoog zoals blijkt bij de gehouden Ronde Tafels. Daar is nauwelijks sprake van discussie met de insprekers voor zover er al tijd voor zou zijn.
- ✓ Gezien de taakoverheveling aan de gemeenten, het uitbesteden van gemeentelijke taken aan regionale organen en de taakbegrenzing van de Raad van State en haar taakopvatting en -uitvoering worden beroepen steeds minder kansrijk. Hetzelfde geldt door de nieuwe zaakbehandeling bij het bestuursrecht¹.
- ✓ Het door Beter Zeist veel energie stoppen in procedures (de curatieve aanpak) werkt remmend op de uitvoering van andere taken, in het bijzonder die tijdens het voortraject van ontwikkelingen (de preventieve aanpak). Achterhoede gevechten moeten zo mogelijk worden vermeden, tenzij dat belangrijke tijdswinst oplevert.
- ✓ Externe contacten, zoals met organisaties op enigszins verwante terreinen, de raad en persorganen, behoeven verbetering onder het motto: *samen meer invloed krijgen*.
- ✓ De aandacht moet niet te versnipperd raken over vele onderwerpen; dit om overbelasting te voorkomen en om voldoende energie en tijd over te houden voor de kernpunten van het beleid van Beter Zeist.

Mogelijke actiepunten strategie en invloed 2015

¹ De nieuwe procesregeling bestuursrecht 2013 leidt tot een nieuwe vorm van zaakbehandeling (Algemene Wet Bestuursrecht, hoofdstuk 8). Ook de digitalisering heeft gevolgen voor de procesgang. De bedoeling van de veranderingen is bij rechtbanken en de Raad van State te komen tot een snellere zaakafhandeling. Voorheen duurden procedures te lang en was de procesgang vaak onduidelijk. Er was ook een gebrek aan definitieve beslechting van het conflict. Nu is het doel in een keer te komen tot een oplossing.

- ⇒ De strategie richten op enkele prioriteiten.
- ⇒ Daarbij *vroegtijdig* processen en standpunten beïnvloeden.
- ⇒ Het indienen van zienswijzen en beroepen e.d. (zo veel mogelijk) overlaten aan de buurtgroeperingen en samenwerkende organisaties, maar deze zo nodig wel ondersteunen en adviseren. Alleen zelf activiteiten uitvoeren in geval van meerwaarde, kansrijker effecten, precedentwerking en belangrijke buurt overstijgende zaken, die voor de lange termijn van belang zijn. De directe kosten zijn voor de buurtgroep(en).
- ⇒ De noodzakelijke contacten onderhouden en verstevigen met de pers, huurderskoepels, woningbouworganisaties, zorginstellingen, de provincie en landelijke organisaties met een soortgelijke doelstelling. Dit om elkaar te informeren en zo nodig elkaars activiteiten te ondersteunen.
- ⇒ Een duidelijk imago communiceren over de rol van Beter Zeist (zie canon) t.a.v. de kwaliteit van ruimte en leefomgeving (bouwen, wonen, leefomgeving, groen) en vroegtijdig invloed van burgers.
- ⇒ Niet alleen zachte druk uitoefenen op basis van deskundigheid, maar ook korte acties ondersteunen; daarbij ook insteken op financiële risico's van projecten en activiteiten.
- ⇒ Blijven hameren op de voordelen van een plan van aanpak of raamwerk burgerparticipatie, ook voor de private sector.
- ⇒ De organisatie van inspraak tijdens bestemmingsplanprocedures behoort geen zaak te zijn van projectontwikkelaars, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden, dus 'geen keuring van het eigen vlees'.
- ⇒ Idem pleiten voor een echte dialoog tijdens de formele trajecten van inspraak waaronder de Ronde Tafels. Wel is er bij sommige voorzitters en onderwerpen sprake van enige verbetering.
- ⇒ Geen partij worden (dan één van de vele partijen die vaak ook nog veranderen van kleur en opvattingen), maar contact onderhouden met politieke partijen over het realiseren van de canon.
- ⇒ Ook zoeken naar het belang voor politici. Wel oppassen dat Beter Zeist hun werk niet gaat doen en zij achterover gaan leunen of zich bedreigd voelen in hun positie.

4 Studie, onderzoek en dienstverlening

Evaluatie studie en dienstverlening 2014

- ⇒ Veel tijd en aandacht is besteed aan bestudering van gemeentelijke visies en voorstellen en aan het thema gemeentefinanciën. De resultaten in de vorm van inspraakreacties, zienswijzen en inhoudelijke brieven zijn grotendeels ook bruikbaar voor andere projectontwikkeling en als bron voor voorlichting.
- ⇒ Er waren hulpmiddelen beschikbaar (voor verhuur van hulpmiddelen) voor bijeenkomsten, zoals partytent, beamer en megafoon. Deze zijn beperkt gebruikt zoals bij de Allegro Tuin.

Mogelijke actiepunten studie en dienstverlening 2015

- ⇒ Toegankelijk blijven maken van het benodigde bronnenmateriaal.
- ⇒ In activiteiten en inspraakreacties gebruik maken van reeds uitgebrachte rapporten zoals het 'Raamwerk Burgerparticipatie', 'Zorgen om Zeist' en andere reeds beschikbare stukken. Deze stukken zullen steeds op de site worden gezet
- ⇒ Publiciteit over de verhuur van hulpmiddelen.

5 Actie Allegro Tuin

Evaluatie Allegro Tuin 2014

- ✓ Beter Zeist heeft in 2014 ingezet met het mooier maken van braakliggende terreinen. Als voorbeeld heeft zij veel tijd besteed aan het ondersteunen van een groep vrijwilligers bij het vormgeven van de Allegro Tuin in Zeist Centrum.
- ✓ Beter Zeist faciliteerde de groep vrijwilligers die de tuin inrichtte en onderhield. De stichting zorgde ook voor het benaderen van sponsors.
- ✓ De Allegro Tuin werd formeel geopend op 24 mei. Verder is deze gebruikt voor grotere bijeenkomsten op Koningsdag 26 april en tijdens de duurzaamheidsdag op 11 oktober in samenwerking met de OmgevingsDienst Regio Utrecht. Ook maken scholen, volwassenen en kinderen gebruik van de tuin.
- ✓ Er is een interne evaluatie gemaakt van het tot stand komen van de Allegro Tuin waar hier naar wordt verwezen, zie: www.beterzeist.nl -- > Acties -- > Lopende acties -- > Allegro Tuin, bestand *Evaluatie met tips*.

Mogelijke actiepunten 2015

- ⇒ Meer verzelfstandiging van de groep die de Allegro tuin verzorgt.
- ⇒ Gebruik maken van de evaluatie met de leerpunten en tips voor dergelijke projecten op het gebied van ontwerpen, legitimering, organisatie, kostenbeperking en hergebruik van materialen en overdracht van informatie aan andere projecten.
- ⇒ Aanvullen van de evaluatie voor de periode van het gebruik van het terrein en t.z.t. de afbouw ervan.

6 Voorlichting, publiciteit en website(s)

Evaluatie 2014

- ✓ Per thema of activiteit werd specifiek aandacht besteed aan publiciteit. Daarbij is ook gebruikt gemaakt van publicitaire mogelijkheden en activiteiten van andere organisaties.
- ✓ De website www.beterzeist.nl is sterk verbeterd zowel technisch als inhoudelijk; deze is interactiever en aantrekkelijker gemaakt door:
 - De actuele nieuwspagina met verwijzing vanuit de Nieuwsflits;
 - De artikelen voor het overzicht en de achtergronden;
 - Het onderscheiden van de archieffunctie, waarbij de oudere bestanden via de zoekfunctie op trefwoord/onderwerp toegankelijk blijven;
 - Het actualiseren van de informatie op de site.
 - Het via de site kunnen invullen van formulieren, enquêtes, het aanmelden als donateur en idem voor bijeenkomsten.
- ✓ De dienst site-ontwikkeling werd ingezet voor het Burgerinitiatief Walaardt Sacré Kamp. Behalve voor deze nieuwe site is de al bestaande dienstverlening voortgezet ten behoeve van de Stichting Behoud Sanatoriumbos Zeist en de BB Huis ter Heide.

Mogelijke actiepunten 2015

- ⇒ Korte Nieuwsflits regelmatig voortzetten met verwijzing naar de site en andere bronnen.
- ⇒ Voortgaan met actief schrijven van columns, artikelen, persberichten, brieven en het afgeven van interviews (vooraf overleg met betreffende media daarover) ten behoeve van persorganen zoals AD/UN, Stadspers en Nieuwsbode.
- ⇒ Maken van teksten, foto's en video's voor de plaatselijke en regionale TV, You Tube en andere sites.
- ⇒ Zo veel mogelijk aansluiten bij activiteiten van buurtgroepen en andere organisaties, zoals die van milieu en landschap, huurders, ondernemers en nieuwkomers.
- ⇒ Met behulp van flyers, mondelinge en schriftelijke toelichting en inleidingen deelnemen aan bijeenkomsten en manifestaties van anderen, zoals die van buurten, de gemeente, politieke partijen; bijvoorbeeld: Dag van het Park, Boomplantdag; Verder mogelijk het bekronen van actieve organisaties en Zeistenaren.
- ⇒ De site blijven onderhouden en actualiseren.